

Edu-V &

Eenvoudige, veilige
en betrouwbare
gegevensuitwisseling
voor het onderwijs

*Samen werken
aan flexibel en
toekomstbestendig
onderwijs"*

editie 01 - 2024

Voorwoord

Beste lezer,

Welkom bij Edu-V &! Een magazine dat gewijd is aan onze gewaardeerde partners in het Edu-V programma. Het is een eerste editie en zeker meer dan een verzameling pagina's met tekst en beeld. Het vormt een brug naar verbinding, begrip en gezamenlijke groei op de weg die we met elkaar zijn ingeslagen.

Binnen Edu-V hebben we scholen centraal gezet én delen we een gemeenschappelijk doel: streven naar flexibel en toekomstbestendig onderwijs. Samenwerking tussen partijen, publiek en privaat, staat hierbij aan de basis. Die samenwerking begint bij kennis over elkaar, zodat we van daaruit elkaars krachten kunnen benutten.

In het afgelopen jaar zijn stappen gezet, die wellicht niet altijd waarneembaar zijn. Toch liggen de eerste conceptafspraken er. Ook liggen er plannen voor de implementatie van deze afspraken. En Stichting Edu-V staat in de steigers. Stappen die in co-creatie gezet zijn. Allemaal zaken die we zonder inzet van jullie allen niet bereikt zouden hebben.

Vandaar ook dat we graag alle Edu-V partners willen bedanken. Bedanken voor jullie bijdrage in welke vorm dan ook. In een werkgroep, focusgroep, klankbord of andere manier.

Met dit magazine hopen we je te inspireren en te laten zien waar de verbindingen gelegd worden én samenwerking vorm krijgt. Juist dan, en samen, bouwen we aan de toekomst van het onderwijs én een leermiddelenketen die flexibel is én klaar voor de uitdagingen van vandaag en morgen.

Veel leesplezier!

Anneke Blok

Bestuursvoorzitter Edu-V

Colofon

Uitgever

Edu-V | www.edu-v.org | Trudy de Jong

Concept en realisatie

OnderwijsMedia | Erik Trimp

Aan dit magazine werkten mee

Esme Weerden, Carli van 't Schip, Brigitte Bloem

© Copyright 2024

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, overgenomen of openbaar gemaakt zonder voorafgaande toestemming van de uitgever. De uitgever is niet aansprakelijk voor enig handelen op grond van de in dit blad gegeven adviezen of gedane mededelingen.

We willen alle Edu-V partners bedanken voor hun bijdrage!"

Inhoud

Digitaal onderwijs goed geregeld met Edu-V

Een introductie van Edu-v door Harold Rimmelzwaan, gedelegeerd opdrachtgever Edu-V.
pagina 4

Column Mariëlle Paul, minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs
pagina 6

Edu-V & De initiatiefnemers

pagina 8

Column Hedy van der Ende, programmamanager Edu-V
pagina 13

Edu-V & Situaties uit de praktijk

Hoe geeft Edu-V vorm aan de afspraken in de praktijk? Een greep uit verschillende situaties op het po, vo en mbo.
pagina 14

Edu-V & Samenwerkingspartners

pagina 20

Edu-V & Scholen

Aan het woord bestuurder Hans Wildeboer en rector-bestuurder Kees Versteeg over de noodzaak van het afsprakenstelsel.
pagina 30

Edu-V & Internationaal

pagina 33

Edu-V & Vrienden

pagina 35

‘Digitaal onderwijs goed geregeld met Edu-V’

Snel en gemakkelijk toegang hebben tot al je digitale leermiddelen en leeromgevingen. En erop kunnen vertrouwen dat je persoonsgegevens worden beschermd volgens de strengste eisen op het gebied van veiligheid en betrouwbaarheid? Het programma Edu-V gaat dit mogelijk maken. Zodat scholen nog beter in staat zijn om flexibel en toekomstbestendig onderwijs aan te bieden en het beste uit leerlingen en studenten te halen.

“Het is maandagochtend 08.30 uur. Leerlingen druppelen langzaam binnen voor de les die om 09.00 uur start. Het digibord staat aan. Laptops worden een voor een opengeklapt. Leerlingen starten hun leerlingvolgsysteem op en loggen automatisch in. De docent is klaar om te beginnen met zijn biologieles. In dit voorbeeld gaan we er vanuit dat de digitale toepassingen naar behoren werken”, stelt Harold Rimmelzwaan, gedelegeerd opdrachtgever van Edu-V. “Docenten moeten daarop kunnen vertrouwen. Zij hebben geen tijd om zich bezig te houden met de techniek aan de achterkant of een leerling die zijn wachtwoord kwijt is. Het is net als met gas, water en elektriciteit. Hierover zijn door verschillende partijen afspraken gemaakt, waar je als gebruiker geen weet van hebt. Je rekent erop dat het bij jou thuis werkt.”

Harold Rimmelzwaan
Gedelegeerd opdrachtgever Edu-V

Dankzij digitalisering is het onderwijs klaar voor de toekomst. Tegelijkertijd komt met digitalisering een hoop vraagstukken boven, die in de tijd van het oude vertrouwde schoolbord met krijtjes niet speelden. Want hoe ga je bijvoorbeeld om met privacy van persoonsgegevens, hoe krijg je toegang tot verschillende leermiddelen, hoe laat je applicaties met elkaar communiceren? Om digitaal onderwijs goed te regelen, is een stevig afsprakenstelsel nodig dat bijdraagt aan flexibel en toekomstbestendig onderwijs. Zodoende hebben het Ministerie van OCW, de vertegenwoordigers van het onderwijs de PO-Raad, VO-raad, MBO Raad, en private partijen MEVW, VDOD en VEDN (voorheen KBb-educatief) de handen ineen geslagen om te komen tot het publiek-private programma Edu-V.

Digitale snelweg

De wens voor een stevig afsprakenstelsel is niet nieuw. In 2010 werd Edu-K opgericht, een publiek-privaat platform, waar alle partijen uit de leermiddelenketen bij aangesloten waren. Een paar keer per jaar kwamen betrokkenen bij elkaar en legden afspraken vast. Toch was deze vorm te vrijblijvend en meer een bestuurs-aangelegenheid. Maar digitalisering wacht niet. Het werd tijd om een volgende stap te zetten en daadwerkelijk op de afspraken toe te zien. Zo geschiedde. Met geld dat beschikbaar kwam vanuit het Nationaal Groeifonds zijn eerder genoemde initiatiefnemers het programma Edu-V gestart. Rimmelzwaan vergelijkt het programma ook wel met een digitale snelweg. “Je legt een snelweg aan en vervolgens maak je afspraken wie over de snelweg mogen rijden, waar de afslagen zitten, welke verkeersborden voor de veiligheid zorgen en waar de grote knooppunten komen die mensen van a naar b begeleiden. Dat is precies waar Edu-V voor zorgt, maar dan op het gebied van digitaal onderwijs.”

Eenvoudig, veilig en betrouwbaar

Een voorbeeld van een dergelijke afspraak waar met name leraren veel gemak van zullen ondervinden, is de manier waarop toetsresultaten ingevoerd worden. In de praktijk typen leraren dit over van de ene naar de andere applicatie. Dit is heel foutgevoelig. Toetsresultaten moeten via de digitale snelweg met elkaar communiceren, waarmee lijstjes en overtypen verleden tijd zijn. Daarvoor is een koppeling tussen applicaties nodig. “Hoe we data-uitwisseling mogelijk maken, in dit geval met een koppeling tussen applicaties, dáár hebben we het binnen Edu-V over”, zegt Rimmelzwaan. “Als ook hoe we dit veilig doen, want op een datalek zit niemand te wachten. Uiteindelijk draaien alle afspraken die we maken om de eindgebruikers: de leerling,

student, leerkracht en docent in de klas. Zij moeten digitaal onderwijs op een veilige en betrouwbare manier kunnen gebruiken en niet geheel onbelangrijk: gebruiksgemak ervaren. Geen enkele leerkracht of docent zit tenslotte te wachten op een leerling of student die zijn wachtwoord kwijt is en daarmee de hele les ophoudt.”

Altijd toegang

“Naast de afspraken, is een herontwerp van de leermiddelenketen ook belangrijk. Het versimpelen van de technologie staat hierbij centraal. Dit betekent dat we bijvoorbeeld gaan kijken naar de manier waarop applicaties met elkaar werken”, vervolgt Rimmelzwaan. “Enerzijds zodat nieuwe partijen makkelijker toe kunnen treden tot de leermiddelenketen, anderzijds om het gebruik ervan eenvoudiger te maken voor leerkrachten, docenten, leerlingen en studenten. Neem als voorbeeld de toegang tot lesmateriaal dat voorheen vaak gekoppeld was aan een leerboek. Bestelde je het boek, dan kreeg je een licentie erbij. Tegenwoordig werkt het vaak andersom. Scholen nemen een licentie af en krijgen het boek erbij. De technologie is echter nog niet op deze manier georganiseerd. Als het boek nog niet beschikbaar is, dan komt het voor dat de leerling/student geen toegang tot het lesmateriaal heeft omdat de licentie dan niet kan worden vrijgegeven.” Door in gesprek te gaan met private partijen, maakt Edu-V mogelijk dat de technologie aangepast wordt. En zo komen er telkens nieuwe afspraken bij. Een stichting zal vervolgens gaan controleren of partijen zich aan de gemaakte afspraken houden. “Het is een lopend proces”, besluit Rimmelzwaan. “In totaal duurt het programma 8 jaar. In die 8 jaar hopen we digitaal onderwijs naar een hoger niveau te tillen. Dat is ons doel.”

Investeren in toekomst- bestendig onderwijs

Beste lezer,

Als minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs hecht ik groot belang aan de ontwikkeling van een efficiënte, veilige en betrouwbare digitale infrastructuur voor leermiddelen. Voor de toekomst van het onderwijs is het ontzettend belangrijk dat we dit goed voor elkaar hebben. Het werk van Edu-V is in dit kader niet te onderschatten.

Leerkrachten, docenten, leerlingen en studenten door het hele land moeten kunnen vertrouwen op goede en veilig functionerende digitale technologieën, die het werken en het leren effectief ondersteunen. Edu-V legt een stevige basis voor de ontwikkeling van een digitale infrastructuur waar we op kunnen bouwen. Hierbij wordt gelukkig goed gedacht aan al die verschillende facetten die belangrijk zijn in een betrouwbare onderwijsomgeving.

Het Edu-V programma heeft verbinding als belangrijk doel, zodat leerkrachten, docenten, leerlingen en studenten bijvoorbeeld moeiteloos en veilig gegevens kunnen uitwisselen. Ik ben buitengewoon trots op de bijdragen die publieke en private partijen hieraan leveren, wat nu ook in dit magazine te zien is. De verhalen die u leest zijn tastbaar bewijs van het feit dat vele verschillende mensen en organisaties elkaar versterken in de opdracht die voor ons ligt.

Net als u werk ik elke dag vanuit de overtuiging dat onderwijs de sleutel is tot een veerkrachtige en sterke samenleving. Investeren in programma's als Edu-V is daarom van essentieel belang, zodat onze kennis, ideeën, vakmanschap en inspiratie uiteindelijk hun weg weten te vinden, de wijde wereld in. Als wij in ons werk blijven denken in de belangen van de generaties ná ons, dan ben ik ervan overtuigd dat we samen de juiste keuzes blijven maken en slimme plannen blijven smeden.

Veel dank voor ieders inzet!

Mariëlle Paul

Minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs

”

Leerkrachten, docenten, leerlingen en studenten moeten kunnen vertrouwen op goede en veilige functionerende digitale technologieën”

Edu-V &

De initiatiefnemers

De initiatiefnemers van het programma Edu-V zijn de sectororganisaties in het primair, voortgezet, speciaal en middelbaar beroepsonderwijs en brancheorganisaties op het gebied van educatieve media, distributie en digitale dienstverlening. Samen met andere publieke en private partijen uit het onderwijs willen ze komen tot een afsprakenstelsel waarmee leerkrachten, docenten, leerlingen en studenten nog eenvoudiger en veiliger gebruik kunnen maken van digitale toepassingen. Deze toekomstbestendige infrastructuur - een digitale snelweg met heldere regels - bevordert een gelijk speelveld en zorgt bovendien voor een verlaging van de toetredingsdrempels voor nieuwe leveranciers. Bij monde van hun voorzitter, dan wel vicevoorzitter vertellen de zes initiatiefnemers over hun beweegredenen en verwachtingen omtrent Edu-V. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is verantwoordelijk voor het programma. Namens OCW licht Maarten Engelsman het belang van Edu-V toe.

Ministerie van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap (OCW)
Maarten Engelsman
Hoofd Curriculum, Digitalisering en Toetsen

” Het is belangrijk dat leerlingen, studenten, leerkrachten en docenten eenvoudig en veilig gebruik kunnen maken van digitale toepassingen. Door samen een afsprakenstelsel te ontwikkelen, kunnen we dit bereiken. Met Edu-V gaan we ervoor zorgen dat deze afspraken gebaseerd zijn op de onderwijspraktijk en toekomstbestendig zijn. Het ministerie van OCW maakt zich er hard voor dat we de partijen die zich aan Edu-V committeren, ook kunnen houden aan de gemaakte afspraken. Het gezamenlijk doel is een evenwichtige samenwerking tussen scholen en leveranciers te bevorderen. Ook OCW zal zich daarvoor blijven inzetten.

De leerkrachten en docenten in de klas zullen merken dat processen soepeler lopen. Het wordt bijvoorbeeld makkelijker om het juiste leermateriaal op het juiste moment in te zetten, leerkrachten en docenten hebben beter inzicht in het gebruik van het lesmateriaal en cijfers zijn dankzij Edu-V eenvoudiger beschikbaar op één centrale plek.

Binnen Edu-V geven we het proces van het maken van structurele afspraken en samenwerken vorm op dezelfde wijze waarop we de afspraken zelf hebben gemaakt: in goed onderling overleg en door gebruik te maken van elkaars expertise. We zijn ervan overtuigd dat dit veel kan opleveren, maar we weten ook dat het niet makkelijk is. Van iedere deelnemende partij wordt immers gevraagd om over het eigen belang heen te stappen en te denken vanuit het collectieve belang. We zijn trots op de vooruitgang die we hebben geboekt, maar realiseren ons dat er nog veel moedige en moeilijke stappen te zetten zijn. Als we blijven doorbouwen op de manier die we tot nu toe hebben gevolgd, kunnen we vol vertrouwen uitkijken naar het welslagen van Edu-V.”

PO-Raad
Freddy Weima
Voorzitter

” Digitalisering vergt permanente aandacht op onze scholen en vraagt om eigen deskundigheid binnen de teams. Door met Edu-V te komen tot een landelijk afsprakenstelsel, met daaruit voortvloeiende faciliteiten, gaan we scholen maximaal proberen te ontzorgen. Of ze nou onderdeel zijn van een scholengroep of een eenpitter zijn, voor alle scholen kan het simpeler.

Als PO-Raad zien we voor onszelf een verbindende rol tussen scholen en organisaties die digitale ontwikkeling mogelijk maken. We zijn mede-initiatiefnemer van Edu-V, omdat we willen dat digitale systemen en leermiddelen beter op elkaar aansluiten. Sommige digitale systemen zijn al goed op elkaar afgestemd, maar andere niet. Anno nu zijn leerkrachten nog altijd kostbare onderwijstijd kwijt aan het overtypen van leerlingresultaten van het ene naar het andere systeem. Ook de beveiliging van privacygevoelige informatie en het afschermen tegen cybercriminaliteit laat soms te wensen over. De noodzaak om je systemen hier goed op in te richten wordt nogal eens onderschat of krijgt vanwege de werkdruk minder prioriteit. Bovendien hebben scholen te maken met het vraagstuk van datazeggenschap. Stapt een school van de ene naar de andere aanbieder over, dan is het automatisch overzetten van data niet bij alle aanbieders goed geregeld. Door samen op te trekken kan Edu-V daar verandering in brengen. Edu-V betekent ook bundeling van expertise als het gaat om meebewegen met nieuwe en toekomstige ontwikkelingen zoals generatieve artificial intelligence.

De insteek van de PO-Raad is om met Edu-V te komen tot een duurzame samenwerking, waarin we bindende afspraken met alle belanghebbenden maken.”

VO-raad
Ingrid de Bonth
Vicevoorzitter

” Digitalisering is een onmisbaar onderdeel van het onderwijs van de toekomst. Onderwijsprofessionals zijn zich hier zeer van bewust, maar realiseren zich vaak niet dat daarvoor ook een nieuwe infrastructuur noodzakelijk is. Dat blijft veelal een abstract thema. Het huidige stelsel werkt, maar zit aan zijn grenzen. Actie is vereist. Dat kan alleen in samenwerking met alle partijen in het onderwijs. Daarom is een afsprakenstelsel noodzakelijk.

Edu-V is een publiek-private samenwerking met alle mogelijkheden en uitdagingen van dien. Het belangrijkste voor onze achterban is vooral vertrouwen. Het gaat erom dat je minder over zaken hoeft na te denken. Iedereen in Nederland drinkt gedachteloos water uit de kraan. Als er geen water is, dan is dat opmerkelijk en vervelend. Zo vanzelfsprekend als we de beschikking hebben over kraanwater kan het ook met digitalisering. Edu-V moet docenten en leerlingen ontzorgen. Het afsprakenstelsel zorgt voor een soepel werkende en veilige leermiddelenketen. Zo krijgen de scholen straks bijvoorbeeld een breed scala aan veiligheidseisen voorgeschreven, waar hun systemen aan moeten voldoen. Door het afsprakenstelsel van Edu-V is de verwachting dat we op dit thema een deel van die eisen al regelen voor de scholen. De VO-raad zal haar leden voortdurend informeren welke voordelen het afsprakenstelsel hen brengt.

De samenwerking binnen Edu-V zal succesvol zijn, daarvan zijn we binnen de VO-raad overtuigd. Natuurlijk kan het her en der schuren, maar per saldo zal het alle betrokkenen veel opleveren.”

MBO Raad
Adnan Tekin
Voorzitter

” De MBO Raad is mede-initiatiefnemer van Edu-V om een aantal redenen. Het mbo heeft, in tegenstelling tot het funderend onderwijs, vier verschillende niveaus en meer dan vierhonderd opleidingen binnen een breed scala aan domeinen. Daarom redeneren we vooral vanuit de behoeften van onze studenten. Hoe kan het afsprakenstelsel van Edu-V ervoor zorgen dat digitale leermiddelen voor mbo-studenten toegankelijker worden? We willen dat onze studenten onafhankelijk van plaats en tijd, én bovendien veilig, de beschikking hebben over alle relevante digitale leermiddelen, waar ze vervolgens zelf keuzes uit kunnen maken. Dat betekent flexibilisering van het aanbod. Studenten willen zelf samenstellen wat ze nodig hebben voor hun specifieke opleiding. Digitale leermiddelen zijn snel en gemakkelijk aan te schaffen, wanneer je maar wilt. Ook de betaalbaarheid is van belang, niet alleen voor onze onderwijsinstellingen, maar juist ook voor onze studenten.

Samen optrekken in Edu-V verband is in deze tijd cruciaal. De MBO Raad zal de discussies kunnen verrijken met het unieke karakter van het mbo in de keten. We nemen de scholen mee in alle ontwikkelingen rondom Edu-V en dragen er zorg voor dat het afsprakenstelsel in de mbo-scholen zal landen. We streven naar een aantrekkelijk aanbod waar scholen geen vraagtekens bij hebben, zodat ze in kunnen stappen op een rijdende trein. Door te zorgen voor simpele systemen en open standaarden winnen we kostbare onderwijstijd. Bovendien zullen we doorlopende leerlijnen weten te vergemakkelijken. Dan wil toch iedereen meedoen?”

Branchevereniging Media
voor Educatie Vak en Wetenschap (MEVW)
Jorien Castelein
Voorzitter

” De leden van de MEVW hechten veel belang aan een keten die robuust en toekomstvast is. De huidige keten is een kluwen geworden die we moeten ontwarren. Pleisters plakken en hersteloperaties uitvoeren zijn geen langetermijnoplossingen. Doel is om de digitale keten zo simpel en gebruikersvriendelijk mogelijk te maken. Met Edu-V slaan we de handen ineen om met alle betrokken partijen samen te werken en langlopende afspraken te maken.

Met name in de complexe markt van het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs ziet de MEVW veel kansen voor verbetering. Het vereenvoudigen van de keten is ook nodig om de kosten beheersbaar te houden. Bovendien kan de dienstverlening er alleen maar beter en sneller op worden. Simpele systemen zijn ook gemakkelijker en kostenefficiënter te onderhouden en zullen minder gevoelig zijn voor calamiteiten.

Alle betrokken partijen moeten glashelder definiëren wat ze minimaal nodig hebben om te komen tot een ecosysteem dat aan de eisen van deze en de toekomstige tijd voldoet. Daarbij is het zaak vooral niet voor elkaar in te vullen, maar goed naar elkaar te luisteren. Als we de basis op orde hebben en de kluwen ontward is, kunnen we meer vernieuwende vraagstukken oppakken. Vanzelfsprekend nemen we onze leden daarin mee. Zij dragen zorg voor een pluriform aanbod. Nieuwe aanbieders kunnen eenvoudig toetreden tot de keten, mits ze zich conformeren aan de afspraken die we binnen Edu-V maken.”

Vereniging Digitale
Onderwijs Dienstverleners (VDOD)
Bert Wolthuis
Voorzitter

” Het valt voor een onderwijsinstelling niet mee als je met honderden aanbieders van digitale middelen te maken hebt. Met Edu-V kunnen we het leerlingen, studenten, leerkrachten, docenten, schoolleiders, ouders, administratief personeel en andere betrokkenen bij het onderwijs zo eenvoudig mogelijk maken. Voor een gebruiker is het ideaal als op één plek alles van zijn gading ontsloten kan worden. De wetenschap dat daarachter een groot en veelzijdig aanbod van verschillende leveranciers en dienstverleners schuilgaat, is voor de gebruiker minder relevant. De leden van de VDOD - softwareleveranciers van onder meer leerlingvolgsystemen, systemen voor de leerlingadministratie, elektronische leeromgevingen, roostersystemen, identity- en accessproviders - gaan daar, samen met de andere initiatiefnemers van Edu-V, hun schouders onder zetten.

Doordat we met Edu-V de handen ineen hebben geslagen, kunnen we samen optrekken met het onderwijsveld en bindende afspraken maken over de uitwisseling van digitale informatie. Afspraken op verschillende niveaus zijn nodig. Technische afspraken werken niet als we niet ook bindende afspraken maken over belangrijke zaken als de procesgang en veiligheid. Binnen Edu-V zullen we daarom aan een afsprakenstelsel moeten werken, waarbij we iteratief te werk gaan.

Bij alles wat we binnen Edu-V doen, staat betrokkenheid voorop. Het is dan ook cruciaal dat alle organisaties die betrokken zijn bij Edu-V hun achterban zodanig weten te motiveren dat iedereen zich aan de gemaakte afspraken zal verbinden. De uitdaging is dat we het afsprakenstelsel en de dienstverlening die daaruit voortvloeien zo inrichten dat iedereen zal zeggen: Wow, wat fijn dat we dit nu hebben, daar wil ik aan meedoen!”

Vereniging
Educatieve
Distributeurs
Nederland

Vereniging Educatieve
Distributeurs Nederland (VEDN)

Hans Peter van Uffelen

Voorzitter

„Als trotse partner van Edu-V streeft VEDN samen met scholen en andere samenwerkingspartners naar eenvoudige, veilige en betrouwbare toegang tot en gebruik van digitale onderwijsmiddelen. Nauwe samenwerking en heldere afspraken vormen de sleutel voor een soepele implementatie van belangrijke vernieuwingen in het onderwijs.

Educatieve distributeurs maken het brede aanbod van leermiddelen voor scholen, leerkrachten en docenten inzichtelijk en zorgen voor het ontsluiten ervan. Dankzij het afsprakenstelsel van Edu-V zijn we straks in staat om de interactieve systemen veel meer op elkaar af te stemmen en op elkaar te laten aansluiten. Edu-V creëert de randvoorwaarden voor bijvoorbeeld 'one stop shop', waardoor leerkrachten en docenten veel gemakkelijker dan nu het geval is hun leermiddelen kunnen samenstellen. Ze hebben de mogelijkheid onderdelen uit verschillende lesmethoden te combineren, arrangeren en optimaal af te stemmen op de visie en het budget van de school. Deze ontwikkelingen zullen ten goede komen aan de kwaliteit van het onderwijs.

We zien flink wat mogelijkheden met het stelsel. Als je bijvoorbeeld de processen voor bestellen en leveren vereenvoudigt en op elkaar afgestemde technische standaarden gebruikt, vermindert dat de kans op fouten aanzienlijk en is de privacy beter beveiligd. We gaan er gezamenlijk voor zorgen dat Edu-V dusdanig aantrekkelijk is, dat alle partijen willen participeren. Voor scholen, leerkrachten en docenten willen we het zo gemakkelijk mogelijk maken. Nauwgezette communicatie is cruciaal om de scholen enthousiast te krijgen. Bovendien zal Edu-V naast grote ook kleinere innovatieve aanbieders volop kansen bieden.”

Column

Klaar voor 2024

We trappen 2024 af met een conferentie, waar samenwerking en verbinding met onze partners centraal staan. Dit jaar markeert niet alleen het startsein voor de daadwerkelijke implementatie van de eerste afspraken van het afsprakenstelsel, maar ook de oprichting en inrichting van de Stichting Edu-V. Het belooft een jaar vol uitdagingen en kansen te worden, en we kijken enthousiast uit naar de positieve impact die we gezamenlijk zullen realiseren.

Afsprakenstelsels zijn geen nieuw fenomeen; bekende voorbeelden zijn iDEAL, Medmij en e-Herkenning. Zonder deze afsprakenstelsels was het niet mogelijk geweest om op een veilige manier betalingen te verrichten tussen banken, was het voor zorgaanbieders niet mogelijk geweest om patiëntengegevens te delen, en zouden bedrijven geen online diensten kunnen afnemen van de overheid. Ook binnen het onderwijs is er behoefte aan een afsprakenstelsel, afspraken die de uitwisseling van digitale gegevens regelen. Want dankzij een dergelijk afsprakenstelsel ontstaat er een ecosysteem van aanbieders en afnemers van digitale leer- en onderwijsmiddelen waarbinnen gegevens moeiteloos en veilig gedeeld kunnen worden. Het Nationaal Groeifonds verstrekt het programma Edu-V een subsidie voor het maken van deze afspraken die in een publiek-privaat partnerschap worden gemaakt.

Bij het proces om te komen tot het Edu-V Afsprakenstelsel is het cruciaal dat we werken vanuit vertrouwen, dat het voor iedereen mogelijk moet zijn om tot het stelsel toe te treden – grote en kleine leveranciers - en dat we vanuit transparantie werken. Boven-

dien moeten de afspraken die we met elkaar opstellen goed aansluiten bij de verwachtingen van de eindgebruiker: de leerkracht, docent, leerling en student. Want daar doen we het tenslotte voor.

Hoe ziet dit eruit in de praktijk? Leveranciers van digitale leer- en onderwijsmiddelen kunnen stapje voor stapje deelnemer worden van het Edu-V stelsel. We beginnen met het aansluiten van de eerste leveranciers die zich conformeren aan afspraken die het mogelijk maken 'legacy' systemen te vervangen. Ook maken we afspraken die scholen in staat stellen zelf de regie te voeren over hun gegevens, de zogenaamde consent afspraken.

Dit is nog maar het begin. In de toekomst zullen er nog meer zaken veranderen. We gaan stapsgewijs toewerken naar implementatie van het hele herontwerp van de keten middels een plateauplanning. Deze biedt een handig overzicht van de verschillende fasen van het programma en de te doorlopen stappen en laat zien welke vooruitgang we boeken en welke mijlpalen we bereiken [zie QR-code]. Dit proces zal worden geleid door werkgroepen, focusgroepen en klankbordgroepen, zodat het gewenste ecosysteem een systeem wordt waar we met elkaar achter staan.

We nemen onze partners – initiatiefnemers, samenwerkingspartners en vrienden - graag mee in het hele proces en de stappen die we het dit jaar, maar ook de jaren daarna met elkaar gaan zetten.

Hedy van der Ende
Programmamanager Edu-V

Plateau- en
releaseplanning

Edu-V & Situaties uit de praktijk

Wachtwoorden die niet kloppen, systemen die niet met elkaar communiceren, leerdata die niet uitwisselbaar is. Dit zijn tijdrovende uitdagingen die iedereen binnen het onderwijs herkent, maar waar tot op heden geen eenvoudige oplossingen voor zijn. Edu-V brengt daar met het afsprakenstelsel verandering in. Zodat leerlingen, studenten, leerkrachten en docenten zich weer kunnen focussen op datgene wat echt belangrijk is: het geven en volgen van flexibel en toekomstbestendig onderwijs. Hoe geeft Edu-V hier vorm aan in de praktijk? We delen een greep uit verschillende situaties op het po, vo en mbo.

Leerdata die niet uitwisselbaar is; in de praktijk is het niet altijd mogelijk om voortgangsgegevens tussen verschillende leerplatformen uit te wisselen. Welke rol speelt het Edu-V Afsprakenstelsel hierin?

Peter Harmsen

Docent wiskunde en informatica op het Tabor College in Hoorn

“Ik maak elke dag gebruik van digitale leermiddelen in de klas. Het fijne aan digitale leermiddelen is dat ze veel meer mogelijkheden bieden dan het papieren boek. Ik kan leerlingen bijvoorbeeld veel beter volgen in hun leerproces. Helaas kan ik de leervoortgang van mijn leerlingen niet delen met een mentor, decaan of studiecoach. Het is van essentieel belang om leerdata toegankelijk en overzichtelijk te maken voor alle betrokkenen. Daarom zetten we gezamenlijk ons beste beentje voor om alle voortgangsgegevens van leerplatformen op een heldere en uniforme manier vast te leggen en uitwisselbaar te maken.”

Reactie van expert Marcel Dol

Voorzitter Edu-V werkgroep ‘Evalueren leervoortgang en -resultaten’

“We begrijpen heel goed dat het delen van voortgangsgegevens een uitdaging is. Daarom zetten we ons in de werkgroep ‘Evalueren leervoortgang en -resultaten’ in om hier verbeteringen in aan te brengen. We streven ernaar om voortgangsgegevens eenduidig vast te leggen en af te spreken hoe ze tussen systemen uitgewisseld kunnen worden, zodat ze toegankelijk worden voor alle betrokkenen. Samen werken we eraan om voortgangsgegevens beschikbaar te maken voor iedereen die leerlingen ondersteunt in hun leerproces.”

Edu-V & Situaties uit de praktijk

Soms ervaren leerlingen en studenten problemen bij het gebruik van digitale leermiddelen. Gaat het afsprakenstelsel hierbij helpen?

Yara

Leerling 5 vwo op het Tabor college in Hoorn

"Soms komt het voor dat de antwoorden in mijn boeken niet overeenkomen met de antwoorden in de digitale leermiddelen. Een antwoord op dezelfde vraag kan in het boek zomaar goed zijn, terwijl digitaal aangegeven wordt dat deze niet correct is. Of juist andersom. Helemaal niet handig."

Reactie van expert Frank van Rooij

"Heel lastig als je antwoord op een vraag in het boek wel goed is, maar digitaal niet. Maar dat probleem kunnen we binnen Edu-V niet oplossen. We mogen – vanwege de mededingingswet – geen afspraken maken over de werking en de kwaliteit van commerciële producten en diensten van leveranciers."

Er is een roosterwijziging of een les valt uit; in de praktijk komt het voor dat leerlingen en studenten dit te laat zien. Hoe komt dat en wat kan het Edu-V Afsprakenstelsel hierin betekenen?

Maran

Leerling vmbo 3 Zorg & Welzijn op RSG De Borgen in Leek

"Wij gebruiken digitale hulpmiddelen op school, bijvoorbeeld om je rooster in te zien. Het rooster staat echter op verschillende plekken. Op de website kan ik lastig inloggen met m'n mobiel, en de app is niet altijd bijgewerkt. Je kunt dan niet zien of je uitval hebt. Ik kom hier vaak pas op school achter. Of ik kan de lokalen niet vinden, waardoor ik dan te laat ben voor een les. Dat is best vervelend, dus ik hoop dat ze daar wat aan kunnen doen."

Reactie van expert Marcel Dol

"In de situatie die Maran schetst, lijkt het erop dat de synchronisatie tussen het roosterprogramma en de app niet goed werkt. Op dit moment is deze gegevensuitwisseling nog niet in scope van Edu-V. Maar als dit een veelvoorkomend probleem is dat leveranciers onderling lastig kunnen oplossen, dan zou het goed kunnen dat we hier in de toekomst wel afspraken over gaan maken. Of en wanneer dit in scope komt, is afhankelijk van de wens van publieke en private partijen die deelnemen aan het co-creatieproces. Zij bepalen samen wat wel en niet in scope is van het Edu-V programma."

Een wachtwoord dat niet klopt of niet werkt; in de praktijk komen geregeld problemen voor bij het inloggen in systemen en methodes. Hoe gaan we dat in het vervolg dankzij het afsprakenstelsel voorkomen? Wat is de scope van Edu-V, maar ook: wat niet?

Eric Verbaan

Leerkracht basisschool groep 8 op obs Ter Borch in Eelderwolde

"Ik werk veel met het digibord in de klas en soms laten we leerlingen gebruik maken van telefoons of laptops. Dit gaat vaak goed, maar er zitten ook negatieve kanten aan. Het inloggen werkt niet altijd naar behoren en soms zijn licenties vernieuwd of zelfs compleet weggehaald. Daar kom je dan op het verkeerde moment achter, wat ten koste gaat van de les."

Christiaan

Leerling uit 5 vwo op het Tabor College in Hoorn

"Tijdens de lessen maak ik veel gebruik van mijn MacBook of iPad. Met name voor de vakken Nederlands en wiskunde. Het inloggen loopt niet altijd vlekkeloos. Soms staat er dat mijn account geblokkeerd is, omdat ik dan zagezegd geen rechten heb om de opdracht te maken."

Thorsten

Mbo-student Persoonlijk Begeleider Maatschappelijke Zorg niveau vier op Noorderpoort in Groningen

"Ik heb vaak problemen met het inloggen op ons online platform. Alleen ICT kan dit voor me oplossen en dat kost tijd."

Halvar

Leerling uit groep 3 op obs Ter Borch in Eelderwolde

"Wat ik echt heel vervelend vind? Als ik wil inloggen in het systeem en het wachtwoord werkt niet. Samen met de meester probeer ik dan van alles, zoals het veranderen van het wachtwoord. Zelfs dat helpt vaak niet. Ik word dan echt een beetje boos."

Reactie van expert Frank van Rooij

Voorzitter werkgroepen 'Verwerven en in gebruik nemen' & 'Combineren en arrangeren'

"We begrijpen dat inlogproblemen frustrerend kunnen zijn. Dit probleem kan heel veel verschillende oorzaken hebben. Binnen de werkgroepen 'Doorgifte Identiteiten' en 'Verwerven en in gebruik nemen van digitale leermiddelen' werken we aan afspraken die de gegevensuitwisseling tussen de verschillende ICT systemen gaat vereenvoudigen. Hierdoor zullen in de toekomst inlogproblemen sterk verminderen."

Chris

Leerling uit 5 vwo op het Tabor College in Hoorn

"Ik heb af en toe wel problemen, vooral bij het inloggen. Dan staat er dat het account geblokkeerd is omdat ik geen rechten heb om een bepaalde opdracht te maken. En bij het invullen van opdrachten komt het zo nu en dan voor dat het systeem aangeeft dat het antwoord fout is, terwijl het antwoord wel goed is."

Edu-V & Situaties uit de praktijk

Overstappen naar wendbaar en flexibel onderwijs; hoe zorgen we er met Edu-V voor dat deze wens werkelijkheid wordt?

Jeroen Bendijk

Beleidsadviseur transitieteam DLWO Firda

“Ons huidige onderwijs is nogal traditioneel ingericht. Het curriculum ligt vaak al vast voor een heel studiejaar, maar de wens is over te stappen naar wendbaar en responsief onderwijs, flexibele leerroutes, -eenheden en -activiteiten. Zodat studenten de vrijheid hebben om keuzes te maken, zowel in de breedte als in de diepte. Per periode van 5 weken of een veelvoud hiervan. Op het niveau van leeractiviteiten en per blok van 5 weken willen we dynamische leer-middelenlijsten samenstellen. Die flexibiliteit zoek ik.”

Reactie van expert

Judith ten Brummelhuis

Adviseur werkgroep ‘Combineren en arrangeren van leermateriaal’

“Het flexibel inzetten van leermiddelen is een van de doelstellingen van het Edu-V programma. In de werkgroep ‘Combineren en arrangeren leermateriaal’ waar ik publieke en private partijen als adviseur ondersteun, bespreken we hoe leraren en docenten voor verschillende doelgroepen leerarrangementen kunnen samenstellen en welke randvoorwaardelijke afspraken (zoals metadata op vak, onderwerp, niveau, leerdoelen) hiervoor nodig zijn.”

Meedoen?

Werken aan flexibel en toekomstbestendig onderwijs kan op verschillende manieren: in werkgroepen, in focusgroepen of in de klankbordgroep.

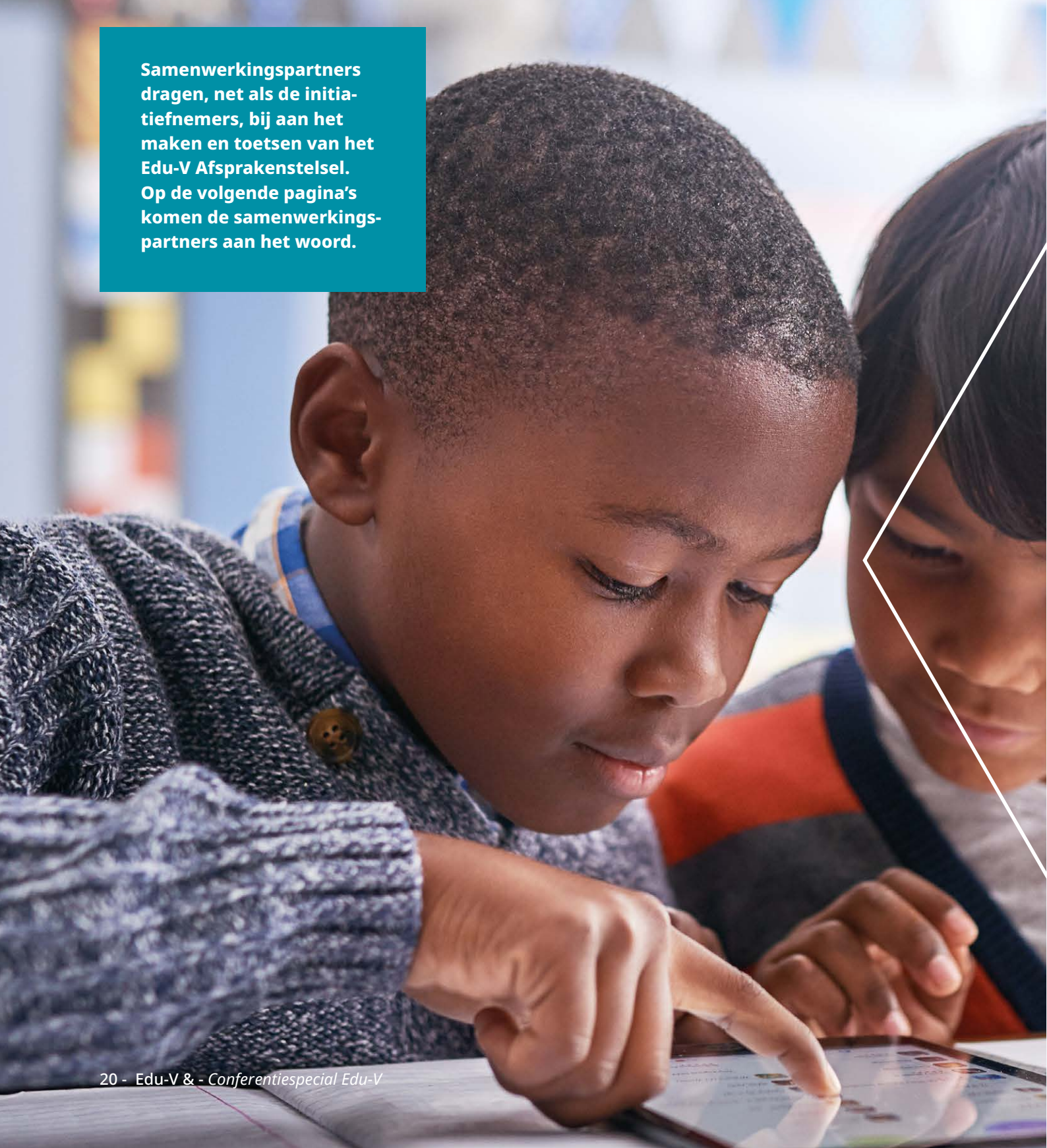
Scan de QR-code en doe ook mee.

Edu-V & Samenwerkingspartners

Samenwerkingspartners dragen, net als de initiatiefnemers, bij aan het maken en toetsen van het Edu-V Afsprakenstelsel. Op de volgende pagina's komen de samenwerkingspartners aan het woord.

“Stichting Samenwerkende Educatieve Marktpartijen (SEM) bestaat uit marktpartijen die een sleutelrol vervullen in het educatieve veld, denk aan uitgevers, distributeurs, boekhandels, ELO's en schoolportalen. SEM juicht de ontwikkeling van het nieuwe afsprakenstelsel toe. Eerder nam het zelf het initiatief om een nieuw ecosysteem voor distributie van leermiddelen te ontwerpen en beproeven. Dit ecosysteem is overgedragen aan Edu-V en vormt een belangrijke input voor het afsprakenstelsel.

Daarnaast voert SEM met het programma Start Schooljaar de regie over de huidige keten voor distributie van leermiddelen. Als implementatiepartner van Edu-V zal het haar jarenlange ervaring, ingerichte processen en uitgebreid netwerk van deelnemende partijen meenemen om ook de regie te gaan voeren op de implementatie van het nieuwe afsprakenstelsel, en te zorgen voor een soepele transitie van de oude naar de nieuwe situatie.

Edu-V vervangt de huidige ketenafspraken door een veel rijker afsprakenstelsel voor veilige en betrouwbare gegevensuitwisseling. Voor scholen zal het bestellen, leveren en gebruiken van (digitale) leermiddelen steeds voorspelbaarder, betrouwbaarder en veiliger verlopen. Het belang om hier goed in samen te werken is groot, en de transparante, bindende afspraken die Edu-V realiseert dragen hier verder aan bij.

De bij SEM aangesloten marktpartijen zullen de belangen van de eindgebruikers op de scholen veel beter kunnen dienen en Start Schooljaar wordt steeds beter in staat gesteld haar doelstelling waar te maken: een keten die ervoor zorgt dat elke leerling op de eerste dag van het schooljaar aan de slag kan met de juiste leermiddelen!”

Jos Brouwer
Directeur Stichting SEM en
ketenregisseur Start Schooljaar

“Kennisnet ondersteunt scholen bij een professionele inzet van ict. We zorgen ervoor dat technologie wordt benut om de kwaliteit en toegankelijkheid van het onderwijs te verbeteren en veiligheids- en ict-risico's te beheersen. Scholen hebben hiervoor toegang nodig tot betrouwbare, veilige en toekomstbestendige digitale leermiddelen. Daarom is Kennisnet samenwerkingspartner in Edu-V. We hebben drie rollen. Ten eerste ondersteunen we schoolbesturen met kennis en hulpmiddelen. Daarmee zijn zij beter toegerust om keuzes te maken, bijvoorbeeld over hun leermiddelencyclus of applicatielandschap. Ten tweede geven we scholen zicht op digitale processen en informatiestromen in de onderwijsketen. Daarvoor ontwikkelen we bijvoorbeeld de FORA-referentiestructuur en werken we samen aan afspraken, standaarden en voorzieningen, zoals in Edu-K en Edustandaard. Ten derde bieden we publieke ict-voorzieningen, zoals de Entree Federatie, Wikiwijs en de Nummervoorziening. Hiermee zorgen we voor continuïteit en veiligheid in ict-gebruik door het onderwijs. Volgens ons valt er met een professioneel leermiddelenbeleid nog veel te winnen voor scholen. We beseffen ook dat daar technisch en juridisch veel bij komt kijken. Veel zorgen zijn weg te nemen als we leermiddelen kunnen aanraden die 'Edu-V-proof' zijn. Daardoor krijgen scholen ook meer ruimte om de mogelijkheden van leermiddelen nog beter te benutten. Ik zie graag dat scholen met slimme inzet van ict doordachte en toekomstgerichte keuzes kunnen maken in hun leermiddelenmix. Met minder zorgen over techniek, veiligheid en privacy. En met meer mogelijkheden om de best passende combinaties van leermiddelen te kiezen. Dat vraagt om een goed werkend afsprakenstelsel en daar draagt Kennisnet graag aan bij.”

Larissa Zegveld
Directeur-bestuurder Kennisnet

Edu-V & Samenwerkingspartners

SIVON

SIVON is de ict-coöperatie van en voor het po en vo. Via SIVON kopen schoolbesturen gezamenlijk onder meer leermiddelen, leerlingadministratie- en andere systemen in. Als partner van Edu-V dragen we bij aan de werkgroepen en stemmen we af over de ontwikkelingen rondom standaarden en afspraken enerzijds en de wensen van scholen in het kader van aanbestedingen en toekomst van de leermiddelenmarkt anderzijds. Zo kunnen we ervoor zorgen dat vraag en aanbod goed op elkaar aansluiten. Met de samenwerking binnen Edu-V maken we het voor leerkrachten en docenten makkelijker om soepel te werken met verschillende typen leermiddelen (open en gesloten), waardoor ze hun leerlingen nog beter kunnen helpen bij het leerproces. Daarbij vinden scholen het belangrijk dat ze keuzevrijheid hebben in welke producten en ondersteuning ze nodig hebben, dat er transparantie is in het aanbod, het aanbod goed aansluit op hun vraag en ze kunnen wisselen van product of dienst als ze dat willen. Bovendien is regie op data voor de scholen een belangrijke randvoorwaarde."

Paul Zevenbergen
Voorzitter SIVON

**impuls
open
leermateriaal**

In het programma Impuls Open Leermateriaal (IOL) bundelen scholen hun krachten met onderwijs- en expertiseorganisaties door te investeren in kwalitatief goed open (digitaal) leermateriaal. IOL beoogt de onderwijskwaliteit te versterken en het vak van de leerkracht aantrekkelijker te maken door het gebruiken, delen en maken van open leermateriaal in het funderend onderwijs te stimuleren. Het gebruik van open leermateriaal zorgt voor nog beter passend, actueel en aansprekend onderwijs voor leerlingen.

Vanuit het programma IOL werken we aan meer mogelijkheden voor het onderwijs. Binnen het afsprakenstelsel van Edu-V komen er afspraken over metadata, over sets van eigenschappen waarmee leermiddelen worden beschreven. Deze afspraken maken het makkelijker voor leerkrachten en docenten om leermateriaal te combineren en vanuit leerdoelen en leerlijnen hun curriculum vorm te geven en zowel gesloten als open leermateriaal te gebruiken.

Voor leerkrachten is het belangrijk dat zij zelf de regie hebben over de keuze en inzet van leermiddelen zodat ze de best passende opties kunnen inzetten. Om recht te doen aan alle leerlingen, aan actualiteit, aan onderwijsconcepten en aan specifieke leerbehoeften."

Suzanne Unck
Programmamanager IOL

mbo°digitaal

De transitie die het mbo doormaakt vraagt dat digitalisering verder kijkt dan alleen het optimaliseren van ondersteunende processen, dienstverlening aan studenten of lesmaterialen digitaliseren. Het draait steeds meer om een integrale digitale transformatie, gericht op onderwijskwaliteit, flexibiliteit en gelijke kansen. MBO Digitaal, platform van de MBO Raad, dient als centraal aanspreekpunt voor mbo-scholen en werkt samen met (keten)partijen zoals Edu-V en Npuls aan deze brede digitaliseringsopgave. Zo investeren we met Edu-V in een gemeenschappelijk doel: fundamentele herziening van de leermiddelenketen, waarbij scholen eenvoudiger en veiliger leermiddelen kunnen gebruiken. We - MBO Raad, MBO Digitaal en mbo-scholen - hebben een actieve rol in verschillende werkgroepen, focusgroepen en klankbordgroepen om verdere invulling te geven aan de ambities van het mbo als het gaat om toekomstbestendig, betrouwbaar en flexibel onderwijs. Edu-V faciliteert hierin door afspraken te maken over standaarden voor onderwijs- en leermaterialen.

Vanuit MBO Digitaal maken we collectieve afspraken voor de mbo-sector die bijdragen aan innovatie. Innoveren doen we op drie niveaus: digitalisering van de onderwijsorganisatie (school), digitalisering van het onderwijs (docent), en digitalisering in het onderwijs (student). Edu-V speelt in alle categorieën een belangrijke rol. Van het digitaal vindbaar en bruikbaar maken van leermiddelen en leermiddelenbeleid maken dat mogelijkheden benut voor digitale (open) leermaterialen, tot eenvoudig leermiddelen bestellen en regie voeren over eigen data. Het is belangrijk dat we dit samen doen met iedereen in de keten; met de publieke, maar zeker óók met de private partijen. Kortom: goede samenwerking tussen Edu-V en MBO Digitaal is cruciaal."

Martijn Timmer
Chief Digital Officer

Npuls

De Transformatiehub Digitale leermaterialen van Npuls heeft als ambitie om alle digitale leermaterialen voor iedereen altijd en overal toegankelijk te maken. De primaire focus ligt op lerenden en docenten van mbo, hbo en wo. Edu-V en Npuls delen de focus op het mbo, waarbij voornamelijk de themalijn 'Regie naar instellingen' van de transformatiehub Digitale leermaterialen raakvlakken heeft met Edu-V. Uitgangspunt van deze themalijn is dat instellingen ervoor zorgen dat zelfgemaakte én ingekochte digitale leermaterialen 100% FAIR zijn. FAIR staat voor vindbaar, toegankelijk, uitwisselbaar en herbruikbaar. De transformatiehub biedt hiervoor randvoorwaarden, creëert bestuurlijk en politiek draagvlak en herijkt de publiek-private samenwerking, onder meer via een landelijk afsprakenstelsel. Door een goede samenwerking van Edu-V en de transformatiehub Digitale leermaterialen kunnen we alle onderwijssectoren met elkaar verbinden. We versterken elkaar door ervoor te zorgen dat de gemaakte afspraken naadloos op elkaar aansluiten."

Lieke Rensink
Programmamanager transformatiehub
Digitale leermaterialen

Edu-V & Samenwerkingspartners

Edu-V richt zich op het tot stand brengen van afspraken en standaarden tussen leveranciers en scholen, met als doel het bevorderen van een eenvoudig, betrouwbaar en veilig gebruik van digitale onderwijsmiddelen. Parallel hieraan concentreert het programma DVO zich op het inrichten van processen en de ontwikkeling van tools en instrumenten om een bredere, digitaal veilige schoolomgeving te realiseren. Zo ondersteunt DVO scholen bij de implementatie van het Normenkader. Edu-V zorgt voor implementatie van afspraken over implementatiebeveiliging en regie op gegevens bij leveranciers.

Beide programma's streven ernaar om de digitale veiligheid stap voor stap op orde te krijgen tegen het einde van 2027."

Sabrina van Miltenburg
Programmamanager DVO

We gebruiken steeds meer slimme technologie in ons onderwijs. Die ontwikkeling is nog eens versterkt door de coronapandemie en de komst van ChatGPT. Maar wat betekent dat? Welke kansen en risico's brengt dat met zich mee voor ons funderend onderwijs en de digitale onderwijsmiddelen? NOLAI onderzoekt het in de praktijk, samen met onderwijs, wetenschappers en bedrijven. Om kansen te benutten en ongewenste effecten te voorkomen is regie op digitalisering van het onderwijs nodig. Edu-V is voor NOLAI dan ook een belangrijke gesprekspartner om samen het onderwijs te verbeteren. Waar Edu-V zich richt op de ontwikkeling van gezamenlijke afspraken en een ecosysteem voor digitale leer- en onderwijsmiddelen, richt NOLAI zich in tal van projecten op de ontwikkeling van intelligente technologie. Daarnaast maakt NOLAI de pedagogische, maatschappelijke en ethische gevolgen van intelligente technologie in het onderwijs inzichtelijk voor onderwijsprofessionals. Het wetenschappelijk programma van NOLAI brengt verschillende perspectieven samen: pedagogiek & didactiek, ethiek, AI technologie, duurzame data, en opleiden & professionaliseren."

Stefan Dormans
Programmamanager NOLAI

Bij het proces om te komen tot het Edu-V Afsprakenstelsel is het cruciaal dat we werken vanuit vertrouwen"

Hedy van der Ende
Programmanager Edu-V

Edu-V & Samenwerkingspartners

ThiemeMeulenhoff

"Het is onze ambitie om ervoor te zorgen dat onze leermiddelen zinvol en eenvoudig gecombineerd kunnen worden met open leer materiaal of eigen materiaal van docenten. Een afsprakenstelsel met betrekking tot 'Combineren en Arrangeren' kan eraan bijdragen dat scholen en docenten leermiddelen nog beter kunnen vormgeven en inzetten volgens hun eigen wensen."

Noordhoff

"Bij Noordhoff Uitgevers vinden wij het waardevol dat de ketenafspraken behoorlijk uitgebreid zijn en dat deze zich richten op de behoefte die scholen en ketenpartners hebben. Door goede Edu-V afspraken te hebben, zijn wij in staat om binnen de verschillende onderdelen efficiënter en effectiever samen te werken in de educatieve keten."

VO CONTENT
OPEN LEERMATERIAAL

"Edu-V helpt ons bij het realiseren van de ambitie van drempelloze toegang tot digitale leermiddelen, waardoor leraren in staat zijn om de beste leerlijn te ontwerpen voor leerlingen met een flexibele mix van open en gesloten materialen."

VODIX.
WIJ GELOVEN IN BETER ONDERWIJS

"Door ketenbrede afspraken te maken binnen Edu-V kunnen wij ons focussen op onze missie: Persoonlijk, betekenisvol en beter onderwijs."

MBOWEBSHOP.NL

"Als Leermiddelwebshop omarmen we een toekomst waarin onderwijs niet alleen flexibel en toekomstbestendig is, maar ook gedreven wordt door samenwerking en innovatie. Gezamenlijk creëren we een leeromgeving waarin elke docent en student moeiteloos toegang heeft tot verrijkende leermiddelen, waardoor de weg naar educatief succes geplaveid wordt met grenzeloze mogelijkheden."

VISMA | advitrae

"Ketenbrede afspraken maken; geen woorden maar daden! Dat is waar Visma Advitrae als onderwijslogistieke samenwerkingspartner van Edu-V voor staat. Onze missie, Iedereen een leven lang goed georganiseerd leren, dat doen wij door gegevensuitwisseling op een uniforme en veilige manier vorm te geven in alle applicaties die wij ontwikkelen voor onze klanten."

Basispoort

"Basispoort ziet mooie kansen voor het onderwijs door het implementeren van ketenbrede standaarden middels Edu-V, die leiden tot extra zekerheid en gebruikersgemak bij basisscholen en eenvoudiger beheer bij Basispoort."

”

Xebic education workflow solutions

zwijzen
Breng leren tot leven

CTO

scholen aan zee

Boom

VanDijk

"Als trotse partner van Edu-V streeft VanDijk samen met scholen en onze andere samenwerkingspartners naar eenvoudige, veilige en betrouwbare toegang tot en gebruik van digitale onderwijsmiddelen, waar nauwe samenwerking en heldere afspraken de sleutel vormen voor een soepele implementatie van belangrijke vernieuwingen in het onderwijs."

woots

"Veilig, makkelijk én betrouwbaar toetsen: daarvoor lopen we bij Woots graag het vuur uit onze sneakers. Wij geloven in de kracht van samen. Zo nemen we via Edu-V deel aan de werkgroep 'Toetsen en examineren'. Daar delen we onze praktische kennis over toetsen en vertellen we over de ervaringen van onze docenten. Samen leren we van vandaag, zodat het morgen nóg slimmer kan."

”

BOOR kwaliteit in onderwijs

CONSO RTIUM BERIE PSOND ERWIJS

cloudwise

NETWERK Examinering en Digitalisering

EDUCATION warehouse

"Vanuit Stichting Education Warehouse ondersteunen we lerarenteams om op het juiste moment bij de juiste inspiratie, informatie en instrumenten uit te komen. Afstemming met publieke en private partners uit het kennisecosysteem is daarvoor essentieel. Met Edu-V trekken we samen de benodigde standaarden en protocollen naar een hoger plan, zodat we leraren en leerlingen nog beter kunnen ontzorgen en bedienen."

Edu-V & Samenwerkingspartners

"Bij TIG geloven we dat elke leerling en student het beste onderwijs verdient om goed tot zijn recht te komen. Binnen het programma Edu-V dragen we dan ook graag bij aan de ondersteuning van scholen, om toekomstbestendig onderwijs te realiseren."

"Het onderwijs floreert bij een divers aanbod van leermiddelen. Door het vaststellen van branchebrede afspraken over toegang en distributie, ontstaat de mogelijkheid om op kosten-efficiënte wijze flexibele leermiddelen te ontwerpen. Edu-Suite speelt een actieve rol in de bevordering van de Edu-V standaard, wat uitgeverijen en scholen in staat stelt een breed scala aan leermiddelen op de markt te brengen. Hierdoor wordt voldaan aan de behoeften van zowel uitgeverijen als scholen, terwijl een veelzijdig portfolio aan leermiddelen wordt gefaciliteerd."

"Als educatieve uitgever van leermiddelen, toetsplatforms en leerlingvolgsystemen in zowel het basisonderwijs, voortgezet onderwijs als het mbo, is Malmberg er voortdurend op gericht scholen, leerkrachten/docenten en leerlingen te ondersteunen in de dagelijkse lespraktijk. Daarvoor is een optimale samenwerking in de keten essentieel. Samen maken we het onderwijs van vandaag en morgen!"

"Veldwerk is verheugd om deel te nemen aan de Werkgroep Doorgifte Identiteiten van Edu-V. Door onze geautomatiseerde Identity en Access Management oplossing de EduConnector, kunnen we bijdragen aan de veilige en gebruiksvriendelijke uitwisseling van (identiteits)gegevens van scholieren en docenten. Samen met andere leveranciers in de keten en scholen maken we afspraken over hoe we de uitwisseling van gegevens nog beter kunnen stroomlijnen, zodat scholen zich kunnen richten op onderwijs in plaats van ICT."

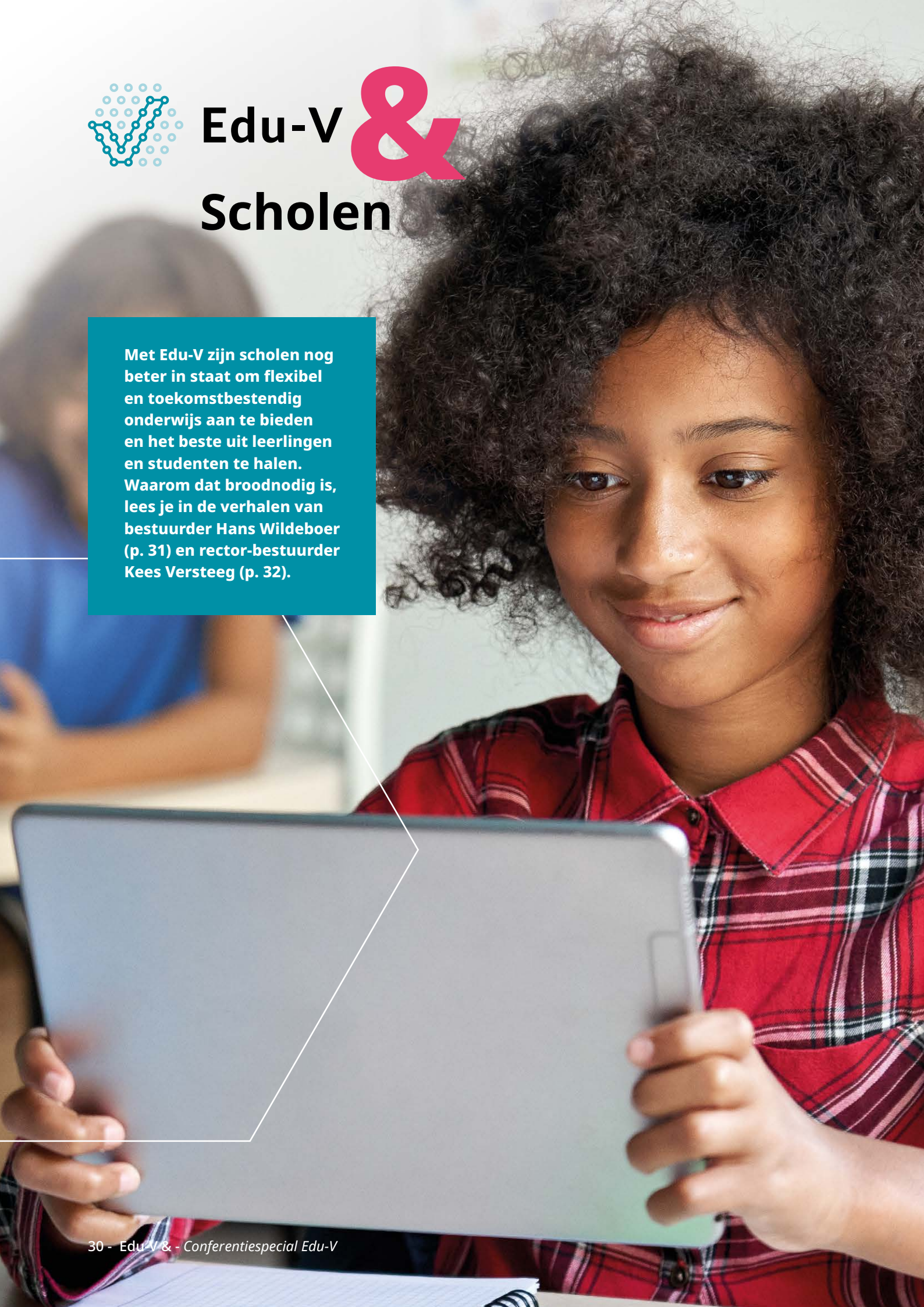

"De methode-onafhankelijke toetsen en examens van Bureau ICE bieden helder inzicht in de ontwikkeling van leerlingen en studenten. Door onze actieve bijdrage aan Edu-V kunnen leerlingen en leerkrachten erop vertrouwen dat ze veilig en betrouwbaar (digitaal) kunnen toetsen. Met de basis op orde kunnen leerkrachten zich richten op het helpen van leerlingen in hun leerproces."

Edu-V & Scholen

Met Edu-V zijn scholen nog beter in staat om flexibel en toekomstbestendig onderwijs aan te bieden en het beste uit leerlingen en studenten te halen. Waarom dat broodnodig is, lees je in de verhalen van bestuurder Hans Wildeboer (p. 31) en rector-bestuurder Kees Versteeg (p. 32).

‘Een soepele overgang van po naar vo, daar zou iedereen baat bij hebben’

Hans Wildeboer
Bestuurder

Het maken van een vrij uitgebreide toets 0 in de eerste klas van het vo om inzicht te krijgen in individuele en onderlinge prestaties. Dit is eerder regel dan uitzondering op de scholen waar Hans Wildeboer afgelopen jaren bestuurder is geweest. Zo ook bij VariO Onderwijsgroep, een onderwijsgroep met vijf scholen in Emmeloord en twee in Lemmer, waar hij sinds een paar maanden aan het roer staat. En dat is zonde van ieders tijd, wat Wildeboer betreft. Hij hoopt dat er snel afspraken komen over het automatiseren van gegevensuitwisseling tussen het po en vo.

Toetsbatterij
Veel liever zou Wildeboer de gegevens willen ontvangen op groeps-, basisschool- of cohortniveau in plaats van per leerling. “In de huidige situatie is er geen chocola van te maken. Het zou veel beter zijn als het meer gestandaardiseerd kan worden, zodat de gegevens van het po automatisch overgeheveld kunnen worden naar het leerlingvolgsysteem van het vo. Dan kan toets 0 eruit en hoef je al die honderden leerlingen niet meer door de toetsbatterij te duwen. Ook kunnen we dan veel sneller analyses maken en eventueel maatwerkprogramma’s opstarten. Door eerst een toets af te nemen, zijn we zo weer twee maanden verder. In die tussentijd gebeurt nu vaak heel weinig. Pas als het echt een beetje spaak begint te lopen, pakken we toch maar weer eens de gegevens van die individuele leerlingen erbij.”

Vanuit het po is er ontzettend veel data beschikbaar van leerlingen, maar het meenemen daarvan naar het vo is niet geautomatiseerd. Met als gevolg dat de administratie de opdracht krijgt om alle gegevens handmatig over te tikken in Excel. “In het vo beginnen we eigenlijk van vooraf aan met inventariseren waar de leerlingen staan op diverse domeinen. Dit is enorm kostbaar en tijdrovend”, stelt Wildeboer. “En het is belastend voor leerlingen. Het is veel beter als leerlingen rustig kunnen wennen aan de middelbare school. Bovendien zeggen de resultaten van toets 0 vrij weinig: er hangt weinig vanaf, want de druk ligt natuurlijk in groep 8. Dus ja, wat is dan de voorspellende waarde?”

Edu-V & Scholen

'Dankzij digitaal onderwijs is meer maatwerk op onze scholen mogelijk'

Kees Versteeg
Rector-bestuurder

Meer maatwerk en het eigenaarschap bij leerlingen versterken. Dat was het uitgangspunt van Kees Versteeg, toen hij zes jaar geleden aangesteld werd als rector-bestuurder van het Griffland College in Soest en de Waldheim-mavo in Baarn. Hiervoor moesten de scholen op digitaal gebied een flinke transitie doormaken. Ook zijn goede afspraken cruciaal voor het laten slagen van de nieuwe werkwijze.

Zowel op het Griffland College als op de Waldheim-mavo was digitaal werken voorheen nauwelijks aan de orde. De scholen hadden een vrij zwak WiFi-netwerk, leerlingen en docenten hadden geen eigen device (of een hele oude) en de enige ICT-plekken waren twee ICT-lokalen. Dit sloot niet aan bij het nieuwe schoolplan dat Versteeg voor ogen had: meer maatwerk leveren en het eigenaarschap bij leerlingen versterken. Iets wat in zijn ogen niet mogelijk was met alleen papieren boeken en lesgeven conform de standaard methodes. Zodoende investeerde het bestuur van beide scholen in een state of the art netwerk en alle leerlingen en docenten kregen een device. Versteeg: "Hierdoor zijn docenten niet alleen in staat om meer diversiteit in hun lessen aan te brengen; iedereen heeft nu toegang tot actuele content." Een traject van scholingen volgde, zodat de nieuwe manier van lesgeven goed aan zou sluiten bij het nieuwe schoolplan.

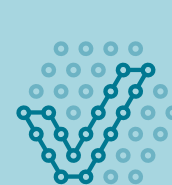
Eigen keuzes maken

"In de praktijk betekent dit dat leerlingen meer de keuze krijgen waar ze hun tijd aan willen besteden", vervolgt Versteeg. "Want waarom zou je als leerling drie uur lang verplicht wis-kunde volgen, als je na één uur klaar bent met de opdrachten? Wij vinden het belangrijk dat

je leerlingen dan iets anders aan kunt bieden buiten de methode om. Voorheen kregen we dat met papieren boeken niet voor elkaar. Nu alles gedigitaliseerd is, is dit wel mogelijk én kunnen docenten ook heel makkelijk volgen hoe leerlingen presteren."

Goede afspraken maken

Het vergt de nodige aanpassingen om van klassikale lessen naar het afstemmen van de content per leerling te gaan. Op het moment dat je dit doet, dan moeten de docenten eenvoudig toegang hebben tot de juiste content die geschikt is per leerling. Hier gaat het vaak fout, erkent Versteeg. "Neem bijvoorbeeld Wikiwijs, dat ooit opgericht is met het idee om het gebruik en de ontwikkeling van open leermateriaal in het onderwijs te stimuleren, te vergemakkelijken en te delen. Iedereen benoemt de metadata echter op zijn eigen manier, dus je kunt je voorstellen dat er nog wel een slag te maken valt qua vindbaarheid. Er moet veel meer samenhang zijn. Het zou super zijn als hier goede afspraken over komen."

Edu-V & Internationaal

In een wereld vol kennis en vaardigheden is het zonde om telkens opnieuw het wiel uit te vinden. Samenwerken en putten uit bestaande expertise bieden efficiency en een vruchtbare bodem voor innovatie. Mede daarom heeft Edu-V contact gezocht met Peter Verkoulen, vanuit TNO verantwoordelijk voor het Centre of Excellence for Data Sharing & Cloud (CoE-DSC). Dit expertisecentrum ondersteunt de realisatie van data spaces en heeft goed zicht op initiatieven in andere sectoren en andere landen die net als Edu-V werken aan het delen van data op een digitale snelweg met heldere regels.

"Vanuit het CoE-DSC helpen we partijen met vraagstukken op het gebied van datadelen", legt Verkoulen uit. "We bieden kennis en we verbinden initiatieven uit verschillende sectoren, nationaal en internationaal, met elkaar. Een van onze doelen is gebruik te maken van wat elders al is ontwikkeld, zodat niet iedereen het wiel opnieuw hoeft uit te vinden." Het CoE-DSC werkt daarom in Europees verband ook nauw samen met het Data Spaces Support Centre. Soms moeten stukjes wiel wél uitgedacht worden. Dan kunnen organisaties ons benaderen. Zo nodig betreft het CoE-DSC er andere experts bij, bijvoorbeeld vanuit TNO. "Dat kan gaan om technische oplossingen, maar bijvoorbeeld ook om juridische vraagstukken", licht Verkoulen toe.

De relatie tussen het CoE-DSC en Edu-V is nog pril. Verkoulen verwacht dat beide initiatieven zeker wat voor elkaar kunnen betekenen. "De specialisten van het expertisecentrum hebben goed zicht op oplossingen en deeloplossingen rondom datadelen die er al zijn, in allerlei sectoren in Nederland en in Europa. Overall zijn initiatieven gaande om interactieve systemen veel meer op elkaar af te stemmen en op elkaar aan te laten sluiten. Edu-V kan daar gebruik van maken. Andersom kan Edu-V ook weer andere initiatieven inspireren."

Als voorbeeld noemt Verkoulen het deelprogramma Vaardig met Vaardigheden, onderdeel van het Groeifondsproject Versterking Infrastructuur Leven Lang Ontwikkelen. "In het kader van Vaardig met Vaardigheden wordt met behulp van kunstmatige intelligentie aan een infrastructuur gebouwd voor het matchen op skills in plaats van op beroepen. Daarmee koppel je onderwijs aan de arbeidsmarkt. Het zou zomaar kunnen dat Edu-V hier zaken uit kan gebruiken."

Veiligheid en privacy

Verkoulen is groot voorstander van het toepassen van ervaringen met bestaande data-ecosystemen. "Op de langere termijn hopen we ook data tussen sectoren te kunnen delen. Als de systemen op hetzelfde fundament gebouwd zijn, is dat in de toekomst een fluitje van een cent." In Europees perspectief gebruikt Verkoulen de metafoer van de wortel en de stok. "De stok staat voor het brede scala aan wetgeving van de afgelopen jaren dat in de nabije toekomst alleen maar groter zal worden. Daarmee probeert Europa het landschap te reguleren en te voorkomen dat er misbruik van data wordt gemaakt. De wortel staat voor het investeren in initiatieven waardoor veilige en gemakkelijke datadeling plaats kan vinden zonder dat mensen een onveilig gevoel krijgen. We gaan uiterst zorgvuldig te werk. Privacy is een groot goed. Dat geldt ook voor het afsprakenstelsel van Edu-V. Ook hierbij zijn veiligheid en goede afspraken over privacy heel belangrijk."

'Maak gebruik van bestaande expertise over datadelen'

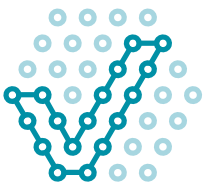
Peter Verkoulen
Centre of Excellence for
Data Sharing & Cloud

Edu-V & Vrienden

Vrienden van Edu-V zijn scholen, leveranciers of onderwijs-programma's die Edu-V met enthousiasme ondersteunen. Als leden van de klankbordgroep dragen zij bij aan het co-creatie-proces in het onderwijs.

- 678 Onderwijs Advisering
- AERES
- aerobe open leerplatform
- amn
- CODENAME FUTURE zet jongeren in de AAN-stand
- Comprix de kracht achter primair onderwijs
- CtrlLearning
- digiwijzer
- facta
- Google for Education
- instruct
- LessonUp
- Microsoft
- myndr
- NEO/
- onderwijs resultaten analyse tot succes
- Onderwijspiegel
- ProWise
- Schoolupdate Leersnelheid door ICT
- sQula Leuk leren
- StudyGo het nieuwe wrts
- TechniekPlaza
- the rent company
- ti
- Universiteit Utrecht
- VELUWSE ONDERWIJSGROEP
- voor de klas
- woordhelder
- ZIBER

Edu-V

www.edu-v.org

